

Primljeno 23-02-2026

Kl. ozn. 643-03/26-03/3

Ur. br. 141-01-26-001

Org. jed. 01

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

2. PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

Opći podaci i kontakt doktoranda/doktorandice	
Titula, ime i prezime doktoranda/doktorandice	Romario Marijanović, mag. oec.
Nositelj/Nositelji studija	SVEUČILIŠTE U RIJECI, EKONOMSKI FAKULTET
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij ekonomije i poslovne ekonomije
Matični broj doktoranda/doktorandice	
Ime i prezime majke i/ili oca	
Datum i mjesto rođenja	
Adresa	
Fiksni telefon/ mobilni telefon	
E-pošta	
ŽIVOTOPIS DOKTORANDA/DOKTORANDICE	
RADNO MJESTO asistent, Institut za javne financije, Zagreb	
AKADEMSKO OBRAZOVANJE od svibnja 2024. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci – doktorski studij veljača 2024. Libertas međunarodno sveučilište, Zagreb – sveučilišni magistar ekonomije veljača 2020. Pontifica Universita Gregoriana, Rim – diplomirani filozof i teolog	
PROFESIONALNO ISKUSTVO od svibnja 2024. asistent, Institut za javne financije rujan 2023. – svibanj 2024. specijalist za restrukturiranje rizičnih plasmana i prevencije NPL-a, Addiko Bank d.d., Zagreb siječanj 2023. – rujun 2023. asistent voditelja poslovnog odnosa korporativnog bankarstva, Kent Bank d.d., Zagreb ožujak 2020. – siječanj 2023. bankar za razvoj poslovnog odnosa, Zagrebačka banka d.d., Zagreb kolovoz 2018. – ožujak 2020. bankar, Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb	
STRUČNO USAVRŠAVANJE I STUDIJSKI BORAVCI U INOZEMSTVU rujan 2016. – rujun 2017. student na Studium Theologicum Hierosolymitanum, Jeruzalem, Izrael	
ZNANJE STRANIH JEZIKA engleski, talijanski, njemački (pasivno)	
RAD NA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKIM PROJEKTIMA Efikasnost javnih usluga na lokalnim razinama vlasti – definicije, mjerenja i analize – EJU (od 2024.)	

1. NASLOV PREDLOŽENE TEME

1.1. Hrvatski

ODREDNICE PRORAČUNSKE VJERODOSTOJNOSTI HRVATSKIH OPĆINA I GRADOVA

1.2. Engleski

DETERMINANTS OF BUDGET CREDIBILITY IN CROATIAN MUNICIPALITIES AND CITIES

1.3. Područje/polje
Društvene znanosti / ekonomija
1.4. Ključne riječi (minimalno pet riječi)
proračunska vjerodostojnost, političko-proračunski ciklusi, financijska revizija, fiskalna zaduženost, prostorna ovisnost, lokalne jedinice

2. PREDLOŽENI ILI POTENCIJALNI MENTOR/MENTORI

2.1. Mentor

Titula, ime i prezime	Ustanova, država	E-pošta
prof. dr. sc. Vjekoslav Bratić	Institut za javne financije, Zagreb, Hrvatska	vjekoslav.bratic@ijf.hr

Minimalni opći kriteriji za odabir mentora:

- mora imati doktorat znanosti i biti izabran u znanstveno zvanje;
- mora imati najmanje dvije godine poslijedoktorskog iskustva;
- mora biti voditelj (suvoditelj ili partner) domaćeg ili međunarodnog projekta ili biti na drugi način u mogućnosti osigurati podršku za provedbu znanstvenih istraživanja;
- mora zadovoljavati minimalne kriterije izvrsnosti.

Ukoliko mentor nije zaposlenik Sveučilišta u Rijeci doktorandu se obavezno dodjeljuje komentor sa sastavnice Sveučilišta koja provodi doktorski studij.

2.2. Komentor

Titula, ime i prezime	Ustanova, država	E-pošta
prof. dr. sc. Helena Blažić Pečarić	Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska	helena.blazic.pecaric@efri.uniri.hr

3. OBRAZLOŽENJE TEME

3.1. Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 4000 znakova s praznim mjestima)

Proračun lokalnih jedinica ključni je instrument putem kojeg se političke odluke i potrebe građana pretvaraju u konkretne javne politike i usluge na lokalnoj razini. Odstupanja između planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda sastavni su dio lokalnog proračunskog procesa, a njihova učestalost i intenzitet mogu upućivati na slabosti u planiranju, provedbi i nadzoru lokalnih proračuna. Izražena i sustavna proračunska odstupanja mogu dovesti do negativnih fiskalnih i društvenih posljedica, uključujući smanjenu kvalitetu lokalnih javnih usluga, rast zaduženosti i narušavanje povjerenja građana u lokalne vlasti. U tom se kontekstu proračunska vjerodostojnost promatra kao sposobnost lokalnih vlasti da realno planiraju svoje prihode i rashode te ih tijekom fiskalne godine ostvare uz minimalna i obrazložena odstupanja.

Dosadašnja istraživanja proračunske vjerodostojnosti većinom su usmjerena na središnju državu, dok su analize lokalne razine vlasti znatno rjeđe i fragmentirane. Postojeće studije na lokalnoj razini najčešće se fokusiraju na pojedine skupine čimbenika, ponajprije političke ili ekonomske, pri čemu izostaje integrirano sagledavanje izvora proračunskih odstupanja. U literaturi nedostaje sveobuhvatan i univerzalan pristup koji bi istodobno obuhvatio političko-proračunske cikluse, fiskalna ograničenja, uključujući razinu zaduženosti lokalnih jedinica, institucionalni nadzor (npr. reviziju) i prostornu međuovisnost lokalnih jedinica. Hrvatski lokalni kontekst, iako je sve češće predmet istraživanja u okviru novijih empirijskih radova, još uvijek nije sustavno istražen u pogledu međudjelovanja političkih, ekonomskih, institucionalnih i prostornih odrednica proračunske vjerodostojnosti. Time ostaje otvoreno pitanje koji konkretno čimbenici i u kojoj mjeri oblikuju proračunska odstupanja hrvatskih općina i gradova.

Cilj ove doktorske disertacije jest analizirati odrednice proračunske vjerodostojnosti hrvatskih općina i gradova kroz integrirani teorijsko-empirijski okvir. Istraživanje ispituje kako političko-proračunski ciklusi, institucionalni nadzor putem revizije, zaduženost i prostorna međuovisnost oblikuju odstupanja između planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda. Poseban naglasak bit će stavljen na ulogu revizije kao mehanizma vanjske (eksterne) discipline koji, smanjujući informacijsku asimetriju između lokalnih vlasti i nadzornih institucija, može ograničiti oportunističko planiranje i ublažiti učinke fiskalnog stresa. U središtu

analize nalazi se i identifikacija obrazaca proračunskog ponašanja tijekom političko-proračunskih ciklusa, procjena uloge revizijske kontrole, utjecaja fiskalne zaduženosti te postojanja prostorne međuovisnosti među lokalnim jedinicama.

Istraživanje se temelji na analizi svih hrvatskih općina i gradova u razdoblju 2016.–2024., uz korištenje novokonstruirane baze podataka koja povezuje planirane i ostvarene proračunske iznose. Proračunska vjerodostojnost mjeri se relativnim odstupanjima između planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda, čime se omogućuje usporedivost među lokalnim jedinicama različite veličine. Empirijska analiza provodi se primjenom dinamičkih panel-modela procijenjenih GMM (*Generalized Method of Moments*) metodom, čime se omogućuje kontrola endogenosti i vremenske postojanosti fiskalnog ponašanja, dok se učinci provođenja revizije dodatno analiziraju primjenom razlike u razlikama (*Difference-in-Differences*). Dodatno se koristi i prostorni panel-pristup kako bi se ispitala prostorna povezanost proračunske vjerodostojnosti i potencijalni učinci fiskalnog prelijevanja među susjednim lokalnim jedinicama.

Rezultati istraživanja trebali bi pridonijeti boljem razumijevanju čimbenika koji oblikuju proračunsku vjerodostojnost na lokalnoj razini te pružiti empirijski utemeljene smjernice za unaprjeđenje fiskalne discipline, transparentnosti i kvalitete proračunskog planiranja u hrvatskim općinama i gradovima. Analiza proračunskih odstupanja osobito je relevantna jer ona izravno utječu na stabilnost financiranja te dostupnost i kvalitetu lokalnih javnih usluga.

3.2. Sažetak na engleskom jeziku (maksimalno 4000 znakova s praznim mjestima)

The budget of local units is a key instrument through which political decisions and citizens' needs are translated into concrete public policies and services at the local level. Deviations between planned and actual revenues and expenditures are an integral part of the local budget process, and their frequency and intensity may indicate weaknesses in the planning, implementation and supervision of local budgets. Pronounced and systematic budget deviations can lead to negative fiscal and social consequences, including reduced quality of local public services, increased indebtedness and eroding citizens' trust in local authorities. In this context, budget credibility is viewed as the ability of local authorities to realistically plan their revenues and expenditures and to achieve them within the fiscal year with minimal and justified deviations.

Previous research on budget credibility has mostly focused on the central government, while analyses of the local government level are much rarer and fragmented. Existing studies at the local level most often focus on individual groups of factors, primarily political or economic, while an integrated view of the sources of budget deviations is lacking. The literature lacks a comprehensive and universal approach that simultaneously encompasses political-budget cycles, fiscal constraints, including the level of local government debt, institutional oversight (e.g., audit), and spatial interdependence of local government. The Croatian local context, although increasingly the subject of research in recent empirical studies, has not yet been systematically investigated in terms of the interaction of political, economic, institutional, and spatial determinants of budget credibility. This leaves open the question of which specific factors and to what extent shape the budget deviations of Croatian municipalities and cities.

The aim of this doctoral dissertation is to analyze the determinants of budget credibility of Croatian municipalities and cities through an integrated theoretical-empirical framework. The research examines how political-budgetary cycles, institutional oversight through audit, debt, and spatial interdependence shape the deviations between planned and actual revenues and expenditures. Special emphasis will be placed on the role of audit as a mechanism of external discipline that, by reducing information asymmetry between local governments and oversight institutions, can limit opportunistic planning and mitigate the effects of fiscal stress. At the center of the analysis is the identification of patterns of budgetary behavior during political-budgetary cycles, assessment of the role of audit control, the impact of fiscal indebtedness and the existence of spatial interdependence among local units.

*The research is based on the analysis of all Croatian municipalities and cities in the period 2016-2024, with the use of a newly constructed database that links planned and realized budget amounts. Budget credibility is measured by relative deviations between planned and realized revenues and expenditures, which enables comparability among local units of different sizes. Empirical analysis is carried out using dynamic panel models estimated by the GMM (*Generalized Method of Moments*) method, which enables control of the endogeneity and time stability of fiscal behavior, while the effects of the audit are additionally analyzed using *Difference-in-Differences*. In addition, a spatial panel approach is used to examine the spatial connection of budget credibility and the potential effects of fiscal spillovers between neighboring local units.*

The research results should contribute to a better understanding of the factors shaping budget credibility at the local level and provide empirically based guidelines for improving fiscal discipline, transparency and the quality of budget planning in Croatian municipalities and cities. The analysis of budget deviations is particularly relevant because they directly affect the stability of financing and the availability and quality of local public services.

3.3. Uvod i pregled dosadašnjih istraživanja (preporučeno 7000 znakova s praznim mjestima)

Proračun lokalnih jedinica temeljni je fiskalni akt kojim se planiraju prihodi i rashodi za narednu te projekcije za sljedeće dvije fiskalne godine (Zakon o proračunu, 2021). U ovom istraživanju pojam lokalnih jedinica odnosi se isključivo na općine i gradove, sukladno njihovoj fiskalnoj i institucionalnoj samostalnosti, dok županije kao regionalne jedinice neće biti obuhvaćene istraživanjem. Vjerodostojnost proračuna podrazumijeva sposobnost izvršne vlasti da ostvari planirane ciljeve u pogledu visine prihoda i razine rashoda tijekom fiskalne godine. Može se promatrati kao mjera ukupne vjerodostojnosti vlasti, odnosno njezine sposobnosti da ispuni politička i programska obećanja dana građanima (de Renzio i Cho, 2020).

Iako su odstupanja između planiranih i ostvarenih proračunskih iznosa neizbježna, međunarodni okviri poput Međunarodnog partnerstva za proračun (*International Budget Partnership – IBP*, 2023) i Programa za javne rashode i financijsku odgovornost (*Public Expenditure and Financial Accountability – PEFA*) naglašavaju da sustavna i neobrazložena odstupanja mogu signalizirati slabosti u fiskalnom upravljanju. PEFA (2019) smatra prihvatljivima odstupanja do približno $\pm 5\%$, pod uvjetom da su jasno obrazložena i dokumentirana u izvješćima o izvršenju proračuna.

Proračunska vjerodostojnost u literaturi nije analizirana samo empirijski, već je utemeljena i u različitim teorijskim pristupima političke ekonomije i javnih financija. Političke manipulacije u izbornim razdobljima proizlaze iz teorije racionalnog izbora i političko-proračunskog ciklusa, dok institucionalni mehanizmi nadzora i revizije svoje uporište nalaze u teoriji principala i agenta. Istodobno, pojava precjenjivanja prihoda i podcjenjivanja rashoda može se objasniti konceptom fiskalne iluzije, a novija istraživanja prostorne međuovisnosti oslanjaju se na teoriju usporedne konkurencije i modele fiskalnih prelijevanja. Time se empirijski nalazi uklapaju u širi teorijski okvir koji proračunsku vjerodostojnost promatra kao rezultat međudjelovanja političkih poticaja, institucionalnih ograničenja i teritorijalne međuovisnosti (Rogoff, 1990; Oates, 1985; Revelli, 2002).

Dosadašnja istraživanja uglavnom su bila usmjerena na središnju državu, a samo je manji broj studija analizirao proračunska odstupanja na lokalnoj razini, primjerice u sljedećim državama: Španjolskoj (Benito i sur. 2015), Hrvatskoj (Stanić i sur. 2025; Prijaković, 2025), Portugalu (Boukari i Veiga, 2021), Poljskoj (Banaszewska, 2023), Češkoj (Sedmihradská i Čabla, 2013) i Švicarskoj (Chatagny i Soguel, 2011). Sustavna analiza proračunske vjerodostojnosti na razini hrvatskih općina i gradova stoga predstavlja relevantan doprinos razumijevanju upravljanja lokalnim javnim financijama.

Postojeća literatura ukazuje da na proračunsku vjerodostojnost mogu utjecati politički, ekonomski i demografski čimbenici, kao i institucionalne karakteristike. Politički čimbenici imaju značajan utjecaj na vjerodostojnost proračuna. Najčešće se analiziraju oblici strateške proračunske manipulacije tijekom izbornih ciklusa, kada izvršna vlast nastoji povećati popularnost putem fiskalnih odluka, pri čemu ostvareni rashodi često premašuju planirane, a prihodi se precjenjuju kako bi se proširio raspoloživi fiskalni prostor i omogućila veća potrošnja bez neposrednog povećanja poreznog opterećenja (Benito i sur., 2015; Sutaryo i sur., 2018; Bohn i Veiga, 2021). Neka istraživanja dodatno razmatraju i političke odrednice poput izborne konkurentnosti, političke ideologije i većine u lokalnim predstavničkim tijelima (Bohn i Veiga, 2021; Vaquero-García i sur., 2022).

Ekonomski čimbenici također imaju važnu ulogu u objašnjenju proračunske vjerodostojnosti. Nerealne projekcije planova prihoda i rashoda mogu dovesti do nepredviđenog proračunskog manjka, zbog čega se izvršne vlasti često zadužuju (Lin i sur., 2022). Na taj način razina zaduženosti postaje važan ekonomski pokazatelj koji odražava fiskalni stres lokalnih jedinica i utječe na njihovu sposobnost realnog proračunskog planiranja. Naime, što je udio duga u lokalnim приходima viši, to je manevarski prostor proračunskih menadžera manji, a proračunske odluke sve više podređene obvezama otplate postojećeg duga (Lago-Peñas i Lago-Peñas, 2004). OECD (2021) upozorava na ograničen fiskalni prostor i neizvjesnost prihoda lokalnih jedinica, pri čemu zaduženost može dodatno povećati rizik daljnjih proračunskih odstupanja.

Institucionalni čimbenici, a osobito proračunska kontrola i revizija, važan su mehanizam jačanja proračunske vjerodostojnosti. Priručnik za revizore (UNDESA-IBP, 2023) naglašava da revizijski nalazi o izvršenju ranijih proračuna mogu biti iznimno korisni

izvršnim vlastima pri planiranju budućih proračuna (Karabayev i sur., 2021). Cilj revizije jest utvrditi uzroke nerealnog planiranja prihoda i rashoda te nastanka proračunskih manjkova, čime se doprinosi povećanju transparentnosti i odgovornosti u upravljanju javnim financijama.

Demografski čimbenici, poput broja stanovnika i strukture stanovništva, često se uključuju kao kontrolne varijable u analizama subnacionalnog zaduživanja (Baskaran, 2012). Uz to, istraživanja prostornog učinka proračunske vjerodostojnosti tek su u početnoj fazi, iako postoje dokazi o pozitivnim prostornim interakcijama u obrascima proračunske potrošnje među lokalnim jedinicama (Ríos i sur., 2017).

Empirijska istraživanja određenih aspekata proračunske vjerodostojnosti u Hrvatskoj posljednjih su godina u porastu, no i dalje su metodološki i sadržajno najvećim dijelom usmjerena na pojedine dimenzije fiskalne odgovornosti (ponajprije na proračunsku transparentnost i političke cikluse), dok su dublje institucionalne i prostorne odrednice uvelike zanemarene. Prijaković (2024) u deskriptivnoj analizi odstupanja planiranih i ostvarenih proračuna županija, gradova i općina u razdoblju 2020.–2022. pokazuje da lokalne jedinice sustavno planiraju veće prihode i rashode nego što ih ostvaruju, pri čemu su odstupanja najveća kod prihoda i rashoda za nefinancijsku imovinu, a najmanja kod rashoda poslovanja. Nadalje, istraživanja ukazuju na povezanost između proračunske vjerodostojnosti i razine proračunske transparentnosti. Tako se pokazuje da je niža transparentnost povezana s većim rashodovnim odstupanjima u lokalnim jedinicama Panonske Hrvatske (Prijaković i sur., 2023), dok analiza hrvatskih gradova upućuje na povezanost transparentnosti s obrascima sustavnog podcjenjivanja prihoda i precjenjivanja rashoda (Guillamón i sur., 2024). Prijaković (2025), u deskriptivnoj analizi hrvatskih i slovenskih lokalnih jedinica, utvrđuje da su odstupanja izraženija u manjim i ekonomski slabijim jedinicama te da politički čimbenici, osobito u izbornim razdobljima, mogu potaknuti optimističnije planiranje. Političke odrednice proračunske vjerodostojnosti u hrvatskim gradovima dodatno razmatraju Stanić i sur. (2025), koji pokazuju da veća zastupljenost žena u gradskim vijećima može utjecati na proračunska odstupanja, što upućuje na ulogu političke odgovornosti i razlika u preferencijama u donošenju fiskalnih odluka.

Dosadašnja istraživanja za Hrvatsku ostaju i dalje izrazito fragmentirana; uglavnom su ograničena na uzorke gradova ili na pojedine dimenzije fiskalne odgovornosti, dok analize koje obuhvaćaju i općine i gradove najčešće imaju deskriptivan karakter. Drugim riječima, integrirana empirijska analiza političkih, ekonomskih i institucionalnih čimbenika te prostorne međuovisnosti na objedinjenu uzorku općina i gradova još nije sustavno provedena i upravo se ovim istraživanjem nastoji popuniti taj jaz.

3.4. Cilj i hipoteze istraživanja (preporučeno 700 znakova s praznim mjestima)

Opći cilj doktorske disertacije jest analizirati odrednice proračunske vjerodostojnosti hrvatskih gradova i općina kroz integrirani teorijsko-empirijski okvir koji obuhvaća političke (H1), institucionalne (H2), ekonomske (H3) i prostorne čimbenike (H4).

U teorijskom dijelu disertacija sustavno klasificira i uspoređuje postojeće pristupe proračunskoj vjerodostojnosti te razjašnjava njihove temeljne pretpostavke i ograničenja, dok se empirijski dio usmjerava na kvantificiranje učinaka navedenih čimbenika na odstupanja između planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda, uključujući prostorne međuovisnosti.

Na temelju dobivenih rezultata aplikativni cilj je ponuditi empirijski utemeljene smjernice za unaprijeđenje proračunske vjerodostojnosti, fiskalne discipline i učinkovitosti upravljanja javnim sredstvima na lokalnoj razini.

Polazeći od prethodno razmotrenih teorijskih postavki i empirijskih nalaza, formuliraju se sljedeće istraživačke hipoteze:

H1 (politička dimenzija): U predizbornim i izbornim godinama proračunska odstupanja lokalnih prihoda i rashoda statistički su značajno veća nego u neizbornim godinama.

H2 (institucionalna dimenzija): Institucionalni nadzor putem financijske revizije negativno je povezan s proračunskim odstupanjima lokalnih jedinica.

- **H2a:** Lokalne jedinice obuhvaćene financijskom revizijom u tekućoj ili prethodnoj godini imaju manja proračunska odstupanja prihoda i rashoda od nerevidiranih jedinica.

- **H2b:** Lokalne jedinice s povoljnijim revizijskim ishodom ostvaruju manja proračunska odstupanja prihoda i rashoda u godinama nakon revizije u odnosu na jedinice s nepovoljnijim ishodom.

H3 (ekonomska dimenzija): Veća fiskalna zaduženost lokalnih jedinica povezana je s većim proračunskim odstupanjima prihoda i rashoda.

H4 (prostorna dimenzija): Proračunska odstupanja prihoda i rashoda hrvatskih lokalnih jedinica pokazuju statistički značajnu pozitivnu prostornu međuovisnost.

3.5. Materijal, metodologija i plan istraživanja
(preporučeno 6500 znakova s praznim mjestima)

Empirijski dio istraživanja temelji se na deskriptivnoj i ekonometrijskoj analizi. Deskriptivna analiza omogućuje pregled osnovnih obilježja podataka i obrazaca proračunskih odstupanja te procjenu njihove strukture i pouzdanosti, čime se postavlja temelj za daljnje ekonometrijsko modeliranje.

Fokus istraživanja je na općinama i gradovima, s obzirom na njihovu brojnost, heterogenost i izraženiju izloženost lokalnim političko-proračunskim ciklusima. Uzorak istraživanja obuhvaća svih 556 općina i gradova u Republici Hrvatskoj promatranih u razdoblju 2016.-2024., pri čemu je odabrano razdoblje uvjetovano dostupnošću i usporedivošću podataka, čime se formira uravnoteženi panel s vremenskom dimenzijom od devet godina. Na temelju novokonstruirane baze podataka za sve hrvatske lokalne jedinice u navedenom razdoblju, disertacija empirijski ispituje političke, ekonomske, institucionalne i prostorne odrednice proračunske vjerodostojnosti primjenom odgovarajućih dinamičkih i prostornih ekonometrijskih modela.

U skladu s pristupom Guillamón i sur. (2024) zavisna varijabla definira se kao relativna razlika između planiranog i ostvarenog proračuna u tekućoj godini. Planirani proračun iznos je konačno izglasanog proračuna za tekuću godinu, a ostvareni proračun podrazumijeva konačnu realizaciju proračuna iz godišnjeg izvješća o izvršenju.

$$Odstupanje_{it} = \frac{\text{planirani_proračun}_{it} - \text{ostvareni_proračun}_{it}}{\text{planirani_proračun}_{it}}$$

gdje *i* označava lokalnu jedinicu, a *t* godinu promatranja.

Ova se formula primjenjuje zasebno na ukupne prihode i ukupne rashode, čime se procjenjuju dva simetrična modela:

- Model 1: odstupanja ukupno planiranih i ostvarenih prihoda;
- Model 2: odstupanja ukupno planiranih i ostvarenih rashoda.

Nezavisne varijable u istraživanju proizlaze iz postavljenih hipoteza (H1–H4) i obuhvaćaju četiri analitičke dimenzije: političku, institucionalnu, ekonomsku i prostornu. Njihov je cilj kvantitativno objasniti razlike u proračunskoj vjerodostojnosti lokalnih jedinica. Detaljan pregled varijabli, njihova teorijska utemeljenja te izvori podataka korišteni u empirijskoj analizi prikazani su u Tablici 1. i Tablici 2.

Tablica 1. Nezavisne varijable od interesa

Hipoteza	Varijabla	Opis varijable	Literatura	Očekivani predznak	Izvor podataka
H1 (Politička dimenzija)	Predizborna godina (PreEI)	Binarna varijabla koja označava godinu koja prethodi lokalnim izborima.	Npr. Boukari i Veiga, 2018; Benito i sur., 2015; Anessi-Pessina i Sicilia, 2015	+	Državno izborno povjerenstvo (DIP)
	Izborna godina (EI)	Binarna varijabla koja označava godinu održavanja lokalnih izbora.	Boukari i Veiga, 2018; Bohn i Veiga, 2021	+	DIP
H2 (Institucionalna dimenzija)	Revizijska izloženost (RevRecent)	Binarna varijabla koja označava je li lokalna jedinica bila obuhvaćena financijskom revizijom u tekućoj i prethodnoj godini. Mjeri prisutnost institucionalnog nadzora.	Čular i Šupe, 2020; Čular, 2021;	-	Državni ured za reviziju (DUR)
	Revizijski indeks (AuditIndex)	Kompozitna mjera institucionalne kontrole	Nardo i sur., 2005; Mahaček, 2020	-	Autorova konstrukcija na

		(revizijski ishod) koja objedinjuje revizijsko mišljenje i broj revizijskih nepravilnosti.		temelju podataka DUR-a	
H3 (Ekonomska dimenzija)	Udio duga u prihodima (DebtRatio)	Mjera fiskalnog stresa i ograničenog fiskalnog manevarskog prostora lokalne jedinice.	Lago-Peñas i Lago-Peñas, 2004; Bröthaler i Getzner, 2011	+	Ministarstvo financija RH
H4 (Prostorna dimenzija)	Prostorni zaostatak proračunskih odstupanja	Mjera prostorne međuovisnosti proračunskih odstupanja između lokalne jedinice i njezinih susjeda.	Revelli i Tovmo, 2007	+	Autorova konstrukcija na temelju prostornih i proračunskih podataka
	Prostorni zaostatci objašnjavajućih varijabli	Mjera prostornog prelijevanja političkih, institucionalnih i ekonomskih obilježja susjednih lokalnih jedinica.	Dubois i Paty, 2010	+/-	Autorova konstrukcija na temelju prostornih i proračunskih podataka

Osim nezavisnih varijabli od interesa, u empirijske modele uključene su i kontrolne varijable koje obuhvaćaju gospodarske, demografske, političke i izvanredne čimbenike. Na taj se način osigurava da procijenjeni učinci glavnih odrednica proračunske vjerodostojnosti ne budu rezultat zanemarenih strukturalnih razlika među lokalnim jedinicama. Iako se polazi od zajedničkog skupa kontrolnih varijabli, konačna specifikacija pojedinih modela ovisi o samoj istraživačkoj hipotezi, pri čemu se u analizu uključuju isključivo one kontrole koje su teorijski i empirijski opravdane u relevantnoj literaturi.

Tablica 2. Kontrolne varijable

Varijabla	Opis	Literatura	Očekivani predznak	Izvor podataka
Stopa nezaposlenosti (Unemp)	Udio nezaposlenih u ukupnoj radnoj snazi lokalne jedinice (%).	Boukari i Veiga, 2018; Bohn i Veiga, 2021; Sedmihradská i Čabla, 2013	+	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Populacija (Pop)	Prirodni logaritam procjene broja stanovnika lokalne jedinice.	Ríos i sur, 2018; Sedmihradská i Čabla, 2013	-	DZS
Dohodak po stanovniku (IncPC)	Prosječni dohodak po stanovniku lokalne jedinice.	Anessi-Pessina i Sicilia, 2015; Benito i sur (2015)	-	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Udio osvojenih glasova (VoteShare)	Udio važećih glasova osvojenih od strane gradonačelnika/načelnika na lokalnim izborima (%). Mjera političke sigurnosti izvršne vlasti.	(Bohn i Veiga, 2021; Aida i sur. 2011; Lago-Peñas i Lago-Peñas, 2004)	-	DIP
Politička koncentracija (Herf)	Zbroj kvadrata udjela vijećničkih mjesta pojedinih stranaka u ukupnom broju mjesta u vijeću (Herfindahl indeks). Pokazatelj koncentracije političke moći u predstavničkom tijelu.	Ríos i sur. 2018	-	DIP
Broj protukandidata (Comp)	Ukupan broj protukandidata na izborima za gradonačelnika/načelnika. Mjera intenziteta izborne konkurencije.	Benito i sur., 2015; Rogoff, 1990	+	DIP
COVID-19 (COVID)	Binarna varijabla: 1 za godine 2020. i 2021., 0 inače.	Jorge i sur., 2022; Ministarstvo financija RH, 2022	+	Autorova konstrukcija

Fiskalni kapacitet (FiscalCap)	Prihodi poslovanja (skupina 6) umanjeni za prihode od pomoći (skupina 63), čime se dobiva iznos vlastitih operativnih prihoda jedinice.	Guillamón i sur., 2024	-	Ministarstvo financija RH
Proračunski saldo (BudgetBal)	Razlika ukupnih prihoda i ukupnih rashoda izražena kao udio u ukupnim prihodima (%).	Guillamón i sur., 2024	-	Ministarstvo financija RH
Proračunska transparentnost (OLBI)	Broj ključnih proračunskih dokumenata javno objavljenih na mrežnim stranicama lokalne jedinice (0-5).	Ríos i sur., 2018, Guillamón i sur., 2024	-	Institut za javne financije

Ekonometrijska analiza temelji se na primjeni dinamičkih panel-modela koji omogućuju analizu proračunskih odstupanja uz uvažavanje vremenske perzistentnosti, heterogenosti lokalnih jedinica i moguće endogenosti objašnjavajućih varijabli. Modeli se procjenjuju primjenom generalizirane metode momenata (GMM), uz odgovarajuće specifikacije te standardne dijagnostičke testove i provjere robusnosti (Arellano i Bond, 1991; Arellano i Bover, 1995; Blundell i Bond, 1998):

$$Odstupanja_{it} = \alpha Odstupanja_{i,t-1} + X_{it}\beta + \mu_i + \varepsilon_{it}$$

Gdje $Odstupanja_{it}$ označavaju proračunsko odstupanje ukupnih prihoda ili rashoda lokalne jedinice i u godini t , $Odstupanja_{i,t-1}$ predstavljaju njihovu vremensku pomaknutu vrijednost, X_{it} vektor objašnjavajućih varijabli, μ_i slučajni ili fiksni efekt za svaku jedinicu lokalne samouprave, te ε_{it} označava slučajnu pogrešku.

Za ispitivanje utjecaja izbornog ciklusa (H1) na proračunska odstupanja primjenjuje se sljedeća specifikacija:

$$Odstupanja_{it} = \alpha Odstupanja_{i,t-1} + \beta_1 PreEl_{it} + \beta_2 El_{it} + \gamma_1 Unemp_{it} + \gamma_2 lnPOP_{it} + \gamma_3 IncPc_{it} + \gamma_4 VoteShare_{it} + \gamma_5 Herf_{it} + \gamma_6 Comp_{it} + \gamma_9 COVID_t + \mu_i + \varepsilon_{it}$$

Za ispitivanje utjecaja revizije (H2) na proračunska odstupanja primjenjuje se sljedeća specifikacija:

H2a:

$$Odstupanja_{it} = \alpha Odstupanja_{i,t-1} + \beta RevRecent_{it} + \gamma_1 Unemp_{it} + \gamma_2 lnPOP_{it} + \gamma_3 IncPc_{it} + \gamma_4 VoteShare_{it} + \gamma_5 OLBI_{it} + \gamma_6 COVID_t + \mu_i + \varepsilon_{it}$$

H2b:

$$Odstupanja_{it} = \alpha Odstupanja_{i,t-1} + \beta AuditIndex_{it} + \gamma_1 Unemp_{it} + \gamma_2 lnPOP_{it} + \gamma_3 IncPc_{it} + \gamma_4 VoteShare_{it} + \gamma_5 OLBI_{it} + \gamma_6 COVID_t + \mu_i + \varepsilon_{it}$$

Radi provjere robusnosti rezultata, učinci financijske revizije dodatno se analiziraju pristupom razlike-u-razlikama, usporedbom promjena odstupanja između revidiranih i nerevidiranih jedinica prije i nakon revizije (Callaway i Sant'Anna, 2021).

Za ispitivanje utjecaja fiskalne zaduženosti (H3) na proračunska odstupanja primjenjuje se sljedeća specifikacija:

$$Odstupanja_{it} = \alpha Odstupanja_{i,t-1} + \beta_1 DebtRatio_{it} + \gamma_1 Unemp_{it} + \gamma_2 lnPOP_{it} + \gamma_3 IncPc_{it} + \gamma_4 VoteShare_{it} + \gamma_5 BudgetBal_{it} + \gamma_6 FiscalCap_{it} + \mu_i + \varepsilon_{it}$$

Prostorna dimenzija proračunskih odstupanja (H4) ispituje se primjenom dinamičkog prostornog panel-modela kojim se analizira postojanje prostorne međuovisnosti i fiskalnih prelijevanja između susjednih i promatrane lokalne jedinice (Elhorst, 2014; Mourão et al., 2020). Model procjenjuje utjecaj prethodnih vlastitih i susjednih proračunskih odstupanja te obilježja susjednih jedinica na odstupanja promatrane lokalne jedinice, uz uvažavanje vremenske perzistentnosti i neopažene heterogenosti.

$$Odstupanja_{i,t} = \mu + \tau Odstupanja_{i,t-1} + \rho W Odstupanja_{i,t} + \eta Odstupanja_{i,t-1} + X_{i,t}\beta + WX_{i,t}\vartheta + \varepsilon_{i,t}$$

Gdje su: μ vremenski nepromjenjivi fiksni učinci, $X_{i,t}$ skup objašnjavajućih varijabli promatrane jedinice i $WX_{i,t}$ iste varijable kod susjednih jedinica (prostorna prelijevanja), dok su β i θ njihovi procijenjeni parametri, W : prostorna težinska matrica susjednih općina/gradova; β : procijenjeni parametri vlastitih obilježja općine/grada; θ : procijenjeni parametri prostornih prelijevanja varijabli susjednih općina/gradova; τ : procijenjeni parametar za zaostala odstupanja; ρ : prostorni auto regresijski koeficijent; η : prostorno-vremenski parametar; $\varepsilon_{i,t}$: slučajna pogreška modela.

3.6. Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (preporučeno 500 znakova s praznim mjestima)

Istraživanje doprinosi unaprjeđenju postojećih spoznaja o proračunskoj vjerodostojnosti lokalnih jedinica kroz integrirani teorijsko-empirijski pristup njezinim odrednicama. Teorijski doprinos ogleda se u sustavnom povezivanju političko-proračunskih ciklusa, institucionalnog nadzora, fiskalnog stresa i prostornih učinaka u jedinstven konceptualni okvir za analizu fiskalne (ne)vjerodostojnosti na lokalnoj razini. Empirijski doprinos proizlazi iz izrade novokonstruirane baze podataka za sve hrvatske općine i gradove u razdoblju 2016.–2024. te primjene suvremenih dinamičkih i prostornih panel-metoda radi identifikacije ključnih političkih, institucionalnih, ekonomskih i prostornih čimbenika proračunskih odstupanja. Aplikativno, rezultati istraživanja pružaju empirijski utemeljene smjernice za unaprjeđenje fiskalne discipline i kvalitete planiranja i nadzora lokalnih proračuna.

Disertacija također otvara i prostor za daljnja istraživanja prostorne međuovisnosti i institucionalnih učinaka među lokalnim jedinicama te pridonosi razvoju metodološkog okvira za buduće analize fiskalne odgovornosti u Hrvatskoj i širem europskom kontekstu.

3.1. Popis citirane literature (maksimalno 30 referenci)

1. Anessi-Pessina, E. i Sicilia, M. (2015). Biased Budgeting in the Public Sector: Evidence from Italian Local Governments. *Local Government Studies*, 41(6), pp.819–840. <https://doi.org/10.1080/03003930.2015.1012194>.
2. Arellano, M. and Bond, S. (1991). Some Tests of Specification for Panel Data: Monte Carlo Evidence and an Application to Employment Equations. *The Review of Economic Studies*, 58(2), pp.277–297. <https://doi.org/10.2307/2297968>.
3. Arellano, M. i Bover, O. (1995). Another look at the instrumental variable estimation of error-components models. *Journal of Econometrics*, 68(1), str.29–51. doi: [https://doi.org/10.1016/0304-4076\(94\)01642-D](https://doi.org/10.1016/0304-4076(94)01642-D).
4. Banaszewska, M. (2023). Spatial interactions in local public debt. Evidence from Poland. *Economics and Business Review*, 9(3). doi: <https://doi.org/10.18559/ebr.2023.3.751>.
5. Baskaran, T. (2012). Soft budget constraints and strategic interactions in subnational borrowing: Evidence from the German States, 1975–2005. *Journal of Urban Economics*, 71(1), str. 114–127. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jue.2011.07.003>.
6. Benito, B., Guillamón, M. D. i Bastida, F. (2015). Budget Forecast Deviations in Municipal Governments: Determinants and Implications. *Australian Accounting Review*, 25(1), str. 45–70. doi: <https://doi.org/10.1111/auar.12071>.
7. Blundell, R. i Bond, S. (1998). Initial Conditions and Moment Restrictions in Dynamic Panel Data Models. *Journal of Econometrics*, 87(1), str.115–143. doi: [https://doi.org/10.1016/S0304-4076\(98\)00009-8](https://doi.org/10.1016/S0304-4076(98)00009-8).
8. Bohn, F. i Veiga, F. J. (2021). Political forecast cycles. *European Journal of Political Economy*, 66. doi: <https://doi.org/10.1016/j.ejpoleco.2020.101934>.
9. Boukari, M. i Veiga, F. J. (2021). Fiscal forecast manipulations and electoral results: evidence from Portuguese municipalities. *Journal of Public Finance and Public Choice*, 36(2), str. 115–138. doi: <https://doi.org/10.1332/251569120x16055408993874>.
10. Callaway, B. i Sant'Anna, P.H.C. (2021). Difference-in-Differences with Multiple Time Periods. *Journal of Econometrics*, 225(2), pp.200–230. <https://doi.org/10.1016/j.jeconom.2020.12.001>.
11. Chatagny, F. i Soguel, N. C. (2011). The effect of tax revenue budgeting errors on fiscal balance: evidence from the Swiss cantons. *International Tax and Public Finance*, 19(3), str. 319–337. doi: <https://doi.org/10.1007/s10797-011-9189-5>.

12. De Renzio, P. i Cho, C. (2020). Exploring the Determinants of Budget Credibility. Dostupno na: <https://internationalbudget.org/wp-content/uploads/determinants-of-budget-credibility-june-2020.pdf>.
13. Dubois, E. i Paty, S. (2010). Yardstick competition: which neighbours matter? *The Annals of Regional Science*, 44(3), str. 433-452. doi: <https://doi.org/10.1007/s00168-008-0273-4>.
14. Elhorst, J.P. (2014). *Spatial Econometrics*. SpringerBriefs in Regional Science. Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-40340-8>.
15. Forson, J. A. (2023). Budget Credibility and Global Surprises in Ghana: A Critical Reflection through PEFA Framework. *International Journal of Management, Knowledge and Learning*, 12. doi: <https://doi.org/10.53615/2232-5697.12.89-97>.
16. IBP (2023). Budget Credibility: What Can We Learn from PEFA Reports? Dostupno na: <https://internationalbudget.org/publications/budget-credibility-pefa-reports/>.
17. Jena, P. R. i Sikdar, S. (2019). Budget Credibility in India: Assessment through PEFA Framework. NIPFP Working paper, No. 284. Dostupno na: https://www.nipfp.org.in/media/medialibrary/2019/12/WP_284_2019.pdf.
18. Jorge, S., Cerqueira, P. i Furtado, S. (2023). Municipal revenue over-budgeting: a dynamic analysis of its determinants. *Local Government Studies*, 49(3), str. 644-675. doi: <https://doi.org/10.1080/03003930.2021.2025359>.
19. Karabayev, E., Sembiyeva, L., Zeinelgabdin, A. B., Beisenova, L. i Pankou, D. A. (2021). Role of External Public Audit in Ensuring the Financial Stability of the Budgets of Developing Countries. *Viešoji politika ir administravimas*, 20(1), str. 108–117. doi: <https://doi.org/10.5755/j01.ppa.20.1.28389>.
20. Lago-Peñas, I. i Lago-Peñas, S. (2004). Explaining Budgetary Indiscipline: Evidence from Spanish Municipalities. *Public Finance and Management*, 8(1), pp.36–69. <https://doi.org/10.1177/152397210800800102>.
21. Lin, X., Chen, S., Cheng, X. i Wang, J. (2022). Local government audit and municipal debt risk: Evidence from audit reform in China. *Finance Research Letters*, 50, p. 103198. doi: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2022.103198>.
22. Mourão, P. R., Bronić, M. i Stanić, B. (2020). Discussing the determinants of online budget transparency based on a spatial regression analysis of Croatian cities and municipalities: Do good neighbours make you better? *International Area Studies Review*, 23(3), str. 268-287. <https://doi.org/10.1177/2233865919895854>.
23. Nardo, M., Saisana, M., Saltelli, A., Tarantola, S., Hoffmann, A., & Giovannini, E. (2005). *Handbook on Constructing Composite Indicators: Methodology and User Guide*. OECD Statistics Working Papers, No. 2005/03. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/533411815016>
24. Oates, W.E. (1985). *On the Nature and Measurement of Fiscal Illusion: A Survey*. Department of Economics, University of Maryland. Dostupno na: <https://books.google.hr/books?id=S6BHGwAACAAJ>.
25. OECD (2021). *Better Governance, Planning and Services in Local Self-Governments in Poland*. OECD Publishing, Pariz. doi: <https://doi.org/10.1787/550c3ff5-en>.
26. PEFA Secretariat (2019). *Framework for assessing public financial management: improving public financial management, supporting sustainable development*. 2nd edn. Washington, DC: PEFA Secretariat. Dostupno na: [https://www.pefa.org/sites/pefa/files/resources/downloads/PEFA%202016_latest%20version_with%20links%20\(2\).pdf](https://www.pefa.org/sites/pefa/files/resources/downloads/PEFA%202016_latest%20version_with%20links%20(2).pdf).
27. Prijaković, S. (2024). Vjerodostojnost planiranja proračuna županija, gradova i općina u razdoblju 2020.–2022. *Osvrti Instituta za javne financije*, 17, str. 1–11. doi: <https://doi.org/10.3326/ao.2024.136>.
28. Prijaković, S. (2025). Proračunska vjerodostojnost pod povećalom: usporedna analiza hrvatskih i slovenskih lokalnih jedinica. *Osvrti Instituta za javne financije*, 18(143), 1–13. <https://doi.org/10.3326/ao.2025.143>.
29. Prijaković, S., Mačkić, V. i Bronić, M. (2023). Budget Transparency and Budget Credibility: The Case of Local Government Units in Pannonian Croatia. 12th International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development. 15.06.2023.–16.06.2023. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:015636>.
30. Revelli, F. (2002). Local taxes, national politics and spatial interactions in English district election results. *European Journal of Political Economy*, 18(2), str. 281–299. doi: [https://doi.org/10.1016/S0176-2680\(02\)00081-2](https://doi.org/10.1016/S0176-2680(02)00081-2).
31. Revelli, F. i Tovmo, P. (2007). Revealed yardstick competition: Local government efficiency patterns in Norway. *Journal of Urban Economics*, 62(1), str. 121-134. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jue.2006.11.004>.
32. Ríos, A. M., Guillamón, M. D., Benito, B. i Bastida, F. (2018). The influence of transparency on budget forecast deviations in municipal governments. *Journal of Forecasting*, 37(4), str. 457–474. doi: <https://doi.org/10.1002/for.2513>.

33. Ríos, V., Pascual, P. i Cabases, F. (2017). What drives local government spending in Spain? A dynamic spatial panel approach. *Spatial Economic Analysis*, 12(2-3), str. 230-250. doi: <https://doi.org/10.1080/17421772.2017.1282166>.
34. Rogoff, K. (1990). Equilibrium Political Budget Cycles. *The American Economic Review*, 80(1), str. 21-36. Dostupno na: <https://www.jstor.org/stable/2006731>.
35. Sedmihradská, L. i Čabla, A. (2013). Budget accuracy in Czech municipalities and the determinants of tax revenue forecasting errors. *Ekonomická revue – Central European Review of Economic Issues*, 16(4), str. 197-206. Dostupno na: <http://hdl.handle.net/10084/101690>.
36. Stanić, B., Ríos, A. M. i Guillamón, M. D. (2025). Women in politics and budget deviations: Evidence from Croatian cities. *Panoeconomicus*, (00), str. 23-23. Dostupno na: <https://doiserbia.nb.rs/Article.aspx?id=1452-595X2500023S>.
37. Sutaryo, S. i sur. (2018). Behind budget deviation in the Indonesian local government's electoral cycle. *International Journal of Business and Society*, 19(S4), str. 574-590. Dostupno na: https://www.researchgate.net/publication/329933724_Behind_budget_deviation_in_the_Indonesian_I.
38. UNDESA-IBP (2023). Strengthening Budget Credibility through External Audits. Washington: United Nations Department of Economic and Social Affairs. Dostupno na: <https://internationalbudget.org/wp-content/uploads/SAI-Handbook-Chapter-7-1.pdf>.
39. Vaquero-Garcia, A., Cadaval-Sampedro, M. i Lago-Peñas, S. (2022). Do Political Factors Affect Fiscal Consolidation? Evidence From Spanish Regional Governments. *SAGE open*, 12(1). <https://doi.org/10.1177/21582440221085002>.
40. Veiga, L.G. and Veiga, F.J. (2007). Political business cycles at the municipal level. *Public Choice*, 131(1), pp.45-64. <https://doi.org/10.1007/s11127-006-9104-2>.
41. Vlada Republike Hrvatske. (2022). Izveštje o učincima provedbe mjera iz Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti tijekom epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj, za razdoblje od 1. rujna do 31. prosinca 2021. Zagreb: Vlada Republike Hrvatske. Dostupno na: https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2021-01-21/104902/IZVJ_PROVEDBA_MJERA_COVID-19.pdf.
42. Zakon o proračunu, *Narodne novine* br. 144/2021 (2021). Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_12_144_2457.html.

3.2. Procjena ukupnih troškova predloženog istraživanja
(u kunama)

3.3. Predloženi izvori financiranja istraživanja

Vrsta financiranja	Naziv projekta	Voditelj projekta	Potpis
Nacionalno financiranje			
Međunarodno financiranje			
Ostale vrste projekata			
Samostalno financiranje			

3.4. Sjednica Etičkog povjerenstva na kojoj je odobren prijedlog istraživanja
(po potrebi)

SUGLASNOST PREDLOŽENOG MENTORA I DOKTORANDA S PRIJAVOM TEME

Izjavljujem da sam suglasan s temom koja se prijavljuje.

Potpis:

prof. dr. sc. Vjekoslav Bratić

Potpis:

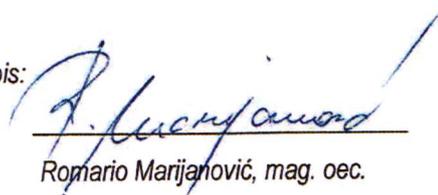
prof. dr. sc. Helena Blažić Pečarić

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavila/o doktorski rad s istovjetnom temom ni na jednom drugom sveučilištu.

U Rijeci,

Potpis:

Romario Marijanović, mag. oec.

M.P.